

KURZUSLEÍRÁS
IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS SZOCIOLÓGIÁJA
DIFFERENCIÁLT ALTERNATÍV ELŐADÁS

Oktató: Navratil Szonja

Elérhetőségek: navratil@ajk.elte.hu ,

1. Oktatás célja

A joghallgatók a kurzus során megértik az igazságszolgáltatás szerepének jelentőségét, a bírósági rendszer működésének alapelveit. Önállóan képesek értékelő viszony kialakítására az igazságszolgáltatással kapcsolatos vitákban. Elkötelezettek az igazságszolgáltatás működése szempontjából jelentős jogállami értékek és elvek mellett. Tisztában vannak a függetlenség természetével és fontosságával, elkötelezettek a nyilvánosság, átláthatóság és számonkérhetőség értékei iránt. Képesek önálló véleményt kialakítani ezek működésével, korlátaival és érvényesülésével kapcsolatban.

2. Tantárgy tartalma

Az előadás-sorozat során különböző aspektusokból vizsgáljuk meg a modern igazságszolgáltatás rendszerét.

A kurzus során foglalkozunk az igazságszolgáltatással kapcsolatos különböző szociológiai elméletekkel, az elméleteken túl foglalkozunk továbbá az igazgatás, a jogalkotás és a jogalkalmazás jelentőségével, valamint a jogászképzés témakörére is.

A kurzus második felében az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó jelenségekkel, társadalmi folyamatokkal foglalkozunk. Ennek keretében érintjük a jogvédelem, az alternatív vitarendezés és a bírósági nyilvánosság kérdéseit is.

3. Számonkérés, értékelés

A hallgatóknak két írásbeli elemzést kell elkészíteniük a félév során.

I. Választhatnak a jogalkalmazás és a jogalkotás témakörei között.

-A jogalkalmazás esetében a csatolt ítéletek közül egyet kell kiválasztani és azt kell a Bencze Mátyás szövegében szereplő, valamint az órán elhangzott szempontok alapján elemezni!
-A jogalkotás témakörében a csatolt törvényjavaslatok közül egyet kell elemezni, Tóth Judit jogalkotástan tankönyvének 3. 4. 6. és 8. fejezetében foglaltakra tekintettel. Az elemzés hossza **minimum 6 oldal**, a cél a szövegekben szereplő elméletek gyakorlatban való értelmezése.

II. Választhatnak a jogászképzés , illetve választhatják az igazságszolgáltatás nyilvánossága témakörben egy konkrét ügy ismertetését.

-Jogászképzés témaköreiben ki kell választani egy konkrét problémát ismertetni kell a kapcsolódó legfontosabb szakirodalmakat (minimum 5 olyan szöveget, amely nem érhető el a moodle felületen), valamint a kulcsfogalmak beazonosítása mellett röviden összegezni kell a probléma jellegét és a lehetséges megoldásokat.

-Az igazságszolgáltatás nyilvánossága témakörben ki kell választani egy kiemelt ügyet, amelyben már jogerős döntés van, és azt kell elemezni a sajtóban megjelent tájékoztatás alapján. Lehet kronológiai, lehet tematika rendben elemezni az adott ügyet, illetve fontos a BHGY-n meg kell keresni az ítéleteket és azt a sajtóközlemények tükrében elemezni.

Az elemzés hossza **minimum 6 oldal!**

II. Tematika

Feldolgozandó téma
Demokrácia, jogállam, igazságszolgáltatás
Igazságszolgáltatás szervezete, igazgatási struktúra
Jogalkalmazás, ítélkezési gyakorlat I.
Jogalkalmazás, ítélkezési gyakorlat II.
Jogászképzés – jogászi hivatások
Jogalkotás – törvényjavaslatok elemzése I.
Jogalkotás – törvényjavaslatok elemzése II.
Igazságszolgáltatás nyilvánossága
Jogkövetés, intézményi bizalom
Jogvédelem

Ajánlott irodalom:

-Jakab András, Gajdusчек György (szerk): A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTA Társadalomtudományi Központ

-Boda Zsolt: Bizalom, legitimitás és jogkövetés, In: szerk: Jakab András, Gajdusчек György: A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTATKJTI, 837-856.

- Gajdusчек György: Jogtudat és értékvilág – mint a magyar jogrendszer környezete, In: szerk: Jakab András, Gajdusчек György: A magyar jogrendszer állapota, 2016, MTATKJTI, 95-116.

-Nagy Zsolt: A jogászképzésre vonatkozó modern jogelméletek

-Az igazságszolgáltatás nyilvánossága különös tekintettel a bírósági határozatok nyilvánosságára. (7-19. Oldal)

- Tóth Judit: Jogalkotástan, egyetemi jegyzet

-Aladits Beáta – Bencze Mátyás: A bírói érvelés problémái és az ártatlanság vélelmének érvényesülése